

Jaarverslag 2021

VHTO Expertisecentrum

Genderdiversiteit in bèta,

techniek en IT

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Onze aanpak	5
Blik op de toekomst	9
Partners van VHTO	10
Onze impact	12
Kennisvergaring en -deling	21
Communicatie & media	24
Organisatie & personeel	25
Financiën	27

Voorwoord

De COVID19-pandemie heeft het belang van bèta, techniek en IT alleen maar zichtbaarder gemaakt. Hoe hadden we wereldwijd ons werk kunnen doen, onderwijs kunnen voortzetten of onze sociale contacten kunnen leggen als er geen technologie was geweest? We videobelden erop los en clouddiensten draaiden overuren. We hadden deze pandemie niet kunnen stilleggen zonder COVID19-vaccins. De arbeidsmarkten voor techniek en IT waren voor de pandemie al krap, de vraag naar technisch talent is alleen maar toegenomen. Dat een groep potentieel talent bèta, techniek en IT voortijdig uitsluit, dat konden we als samenleving al niet accepteren maar nu dringt dat belang gelukkig steeds meer door.

Tot zover de positieve blik op de pandemie, want als organisatie ervoeren we ook de nadelen. Onze activiteiten komen het beste tot hun recht als ze fysiek kunnen worden uitgevoerd. Dat kon helaas een groot deel van 2021 niet door schoolsluitingen of coronamaatregelen. Dat bemoeilijkte het behalen van de targets behoorlijk. Ook trokken verschillende sponsors van projecten zich in deze periode terug waardoor onze inkomsten verminderden.

2021 was voor VHTO een jaar van transitie. We grepen de pandemie en ook de directiewissel aan om naar onze toekomstplannen te kijken. In die toekomstplannen draait het niet

alleen om het individu, de meisjes, die we proberen te enthousiasmeren. We verleggen onze focus steeds meer naar de mensen om het individu. Dan kunnen we nog meer meisjes bereiken en de oorzaken bij de wortel aanpakken om blijvende verandering te bewerkstellingen (in het hoofdstuk 'Blik op de toekomst' gaan we dieper in op de plannen voor de toekomst). Aan het einde van het jaar lag er een nieuwe meerjarenstrategie met het motto 'fix the system, not the girls' voor 2022 en verder en er was nieuwe aanwas in het team.

Ondanks de schoolsluitingen waar we eind 2021 nog mee te maken hadden, geven die nieuwe aanwas en veranderingen frisse energie. Tel daarbij op dat we 2021 kunnen afsluiten met een positief resultaat en een flink bereik van meisjes en vrouwen. Ik kijk uit naar het komende jaar waar we vol energie en nieuwe plannen weer aan de slag gaan met onze missie.

Veel dank aan iedereen die ons heeft ondersteund in 2021. Tot ziens in 2022.

Sahar Yadegari, directeur

Onze aanpak

We startten 2021 met een herijking van de missie en visie van VHTO. Aanleiding daarvoor waren een directiewissel na 27 jaar, COVID-19 waardoor financiering wegviel en activiteiten online moesten plaatsvinden en de toenemende roep van de samenleving om meer vrouwen in bèta, techniek en IT. De vraag naar personeel in deze sectoren is ontzettend groot door maatschappelijke vraagstukken als de energietransitie en digitalisering.

Onze missie

In de huidige context blijft de missie van VHTO onveranderd en nog steeds relevant. Bij de herijking van de missie hebben we in beeld gebracht waarom het noodzakelijk is dat meer vrouwen en meisjes participeren in bèta, techniek en IT.

VHTO is een maatschappelijke organisatie die zich inzet voor meer genderdiversiteit in bèta, techniek en IT. Dat doen we om de volgende redenen:

1. Kansengelijkheid voor meisjes en vrouwen

Meisjes hebben op dit moment minder kansen om in aanraking te komen met de wereld van techniek en IT en hun talenten, interesses en vaardigheden te ontwikkelen. Dat is des te meer zonde aangezien juist in de sectoren bèta, techniek en IT er relatief veel baan zekerheid is en ook goede salarissen. Dus ook voor de economische zelfstandigheid van vrouwen is het van belang dat zij beter toegang hebben tot deze sectoren.

2. Economische en maatschappelijke kansen voor de samenleving

Werkgevers kampen met tekort aan personeel in bèta, techniek en IT, waardoor we als samenleving economische en maatschappelijke kansen mislopen. Voor veel grote maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie is menskracht nodig.

3. Beter technologieën voor onze samenleving

Wij maken technologie en technologie vormt ons. Welke maatschappelijke problemen willen we oplossen met technologie, hoe en waarom? Dat vereist een diversiteit aan perspectieven. Als we zorgen voor een meer divers samengestelde techniek sector, kunnen we technologische oplossingen en toepassingen maken die meer waarde toevoegen en beter aansluiten op de behoeften van de gehele samenleving.

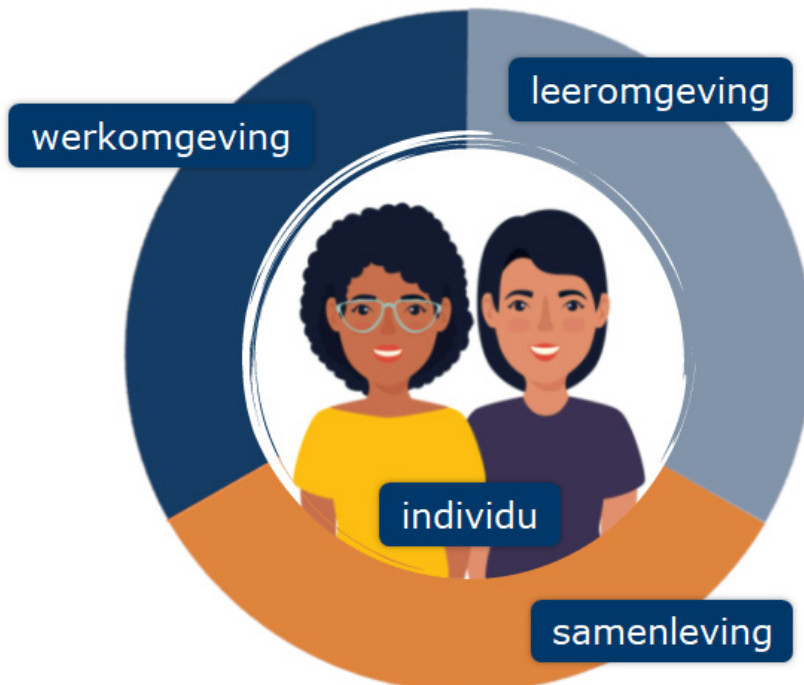
Onze visie

We werken aan een toekomst waarin:

- 1. Het technische talent van meisjes in de hele keten van primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs wordt veel beter benut.**
- 2. Werkgevers in bèta, techniek en IT weten vrouwelijke professionals te werven én te behouden.**
- 3. We hebben meer kennis van de belemmeringen die meisjes en vrouwen ervaren bij het kiezen voor een toekomst in bèta, techniek en IT en gebruiken deze kennis om deze belemmeringen aan te pakken.**
- 4. We zien meer betrokkenheid van vrouwelijke professionals bij de totstandkoming van technologie en meer maatschappelijke baten van de toepassing van technologie.**

Deze missie en visie ontwikkelden we in 2021 verder door naar een meerjarenstrategie voor 2022 – 2024. Uitgangspunt van die nieuwe strategie is *fix the system, not the girls*, zie de figuur hieronder voor de grafische weergave daarvan. Zoals in dit hoofdstuk al geschetst in de toekomstdromen doen we naast interventies op individuele meisjes om hen te enthousiasmeren voor techniek, richten we ons ook steeds meer op het genderinclusief maken van de leeromgeving en de werkomgeving. Daarnaast werken we aan het veranderen van de maatschappelijke omgeving en het normaliseren van het beeld van vrouwen in techniek.

In de volgende hoofdstukken laten we zien wat de impact is van onze interventies, activiteiten en lobby in 2021.

	Doelstelling	Interventies en instrumenten
1	Terugdringen van genderstereotypering in het onderwijs ten aanzien van bèta, techniek en IT.	<ul style="list-style-type: none"> • Beeldenbrekers in po • Vo-voorlichtingen • Didactiek trainingen • Genderbiastrainingen in het onderwijs (w.o. werving) • Rolmodellen / Spiegelbeeld
2	Het meer genderinclusief maken van programmeeronderwijs in Nederland. <ul style="list-style-type: none"> • Ervaringsgericht: interesse aanwakkeren • Conceptgericht: zelfvertrouwen verhogen door competenties te verhogen. 	<ul style="list-style-type: none"> • DigiVita Code Events • Opvolging DigiLeerKracht • Project NPRZ • IT-opleidingen op hbo en wo genderinclusief maken
3	Samen met ten minste 3-4 partners op maat projecten ontwikkelen om nieuwe interventies te testen en bewustwording bij bedrijven verder te versterken.	<ul style="list-style-type: none"> • Microsoft – Design Your Future • Eurofiber – Smart City Challenges
4	Technologiebedrijven ondersteunen bij het meer genderinclusief maken van de werkomgeving.	<ul style="list-style-type: none"> • Genderbiastrainingen • Gender Scans
5	Verhogen van maatschappelijke en politieke aandacht voor het onderwerp genderdiversiteit in bèta, techniek en IT.	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met partners • Media en beleidscontacten • Girls Day
6	Beleidsmakers en politici informeren over de gewenste beleidsveranderingen om participatie van meisjes en vrouwen in techniek te verhogen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennisbasis VHTO: volgen van wetenschappelijke studies en handvatten bieden aan beleidsmakers. • Formuleren van beleidsaanbevelingen, w.o. Regeerakkoord 2021

Blik op de toekomst

Onze missie om de participatie van meisjes en vrouwen in bèta, techniek en IT te vergroten, is de afgelopen jaren alleen maar relevanter geworden. Niet alleen zijn er in onze samenleving steeds meer ontwikkelingen die ermee samenhangen en die het belang laten zien, ook het momentum is er om tot een verandering te komen. Zo neemt het belang van technologie almaar toe, vrouwen en mannen spreken zich uit over het belang van een inclusieve werkomgeving, hebben we te maken met een overspannen arbeidsmarkt en kreeg de energietransitie (en de vraag naar personeel om dat mogelijk te maken) door tekorten aan gas nog meer urgentie.

In onze meerjarenstrategie, waar we in 2021 aan werkten, verleggen we de focus van het individu naar het systeem. Fix the system, not the girls is daarom de kern van die meerjarenstrategie. We blijven ons richten op individuele meisjes om voor hen het verschil te maken. We kunnen als VHTO echter slechts enkele duizenden meisjes per jaar direct zelf bereiken met onze interventies. Dat is te weinig voor een structurele verandering in de techniek en IT-sector. Bovendien zijn meisjes niet het probleem, het gaat ook om de drempels die worden opgeworpen vanuit hun omgeving. Daarom willen we daarnaast ons ook nadrukkelijk richten op de leeromgeving, de werkomgeving en de maatschappelijke omgeving. Eind 2021 deden we daartoe al een eerste aanzet, omdat we samen met Emancipator voorlichtingen organiseerden waarbij jongens aan de slag gingen met hun eigen vooroordelen over mannen en vrouwen. Helaas gooide de coronamaatregelen roet in het eten, maar die plannen zetten we in 2022 door. Ook denken we na over hoe we onze voorlichtingen voor zowel meisjes als jongens toegankelijk kunnen maken. En we proberen verandering in de samenleving te bewerkstelligen door thema's te

agenderen. Ons jaarlijkse evenement Girls' Day is daar een prima moment voor, omdat het een mediageniek moment is.

Daarnaast staat 2022 in het teken van een nieuwe financiering. Met het aflopen van de alliantie van Werk.en.de Toekomst valt een belangrijke financiering voor de activiteiten van VHTO weg. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zal in 2022 opnieuw financiering toekennen voor activiteiten die bijdragen aan gendergelijkheid of LHBTI-gelijkheid. We zullen daartoe ook een aanvraag indienen.

Minister Robert Dijkgraaf schreef begin 2022 in een brief aan de Tweede Kamer dat hij genderongelijkheid in het onderwijs wil tegengaan. Dat deed hij naar aanleiding van het rapport van de Onderwijsraad over sekseverschillen in het onderwijs. Die schreef dat ons land typische jongens- en meidenopleidingen heeft die opleiden voor typische mannen- en vrouwenberoepen. De sectoren techniek, technisch en ICT werden daarbij genoemd als beroepen met een groot aandeel mannen. De Onderwijsraad schreef: "Verschillen mogen er zijn, vindt de Onderwijsraad. Maar niet als gevolg van beperkte keuzevrijheid en ongelijke kansen."

Daar zijn we het als VHTO uiteraard volledig mee eens. Dat onze missie door de Onderwijsraad en het ministerie indirect wordt onderschreven, geeft vertrouwen over de plannen voor 2022 en verder.

Partners van VHTO

Om meer impact te kunnen maken, is VHTO afhankelijk van partners. Dat zijn alliantie-partners, partners die ons financieel ondersteunen, helpen bij de uitvoer van onze activiteiten en waarmee we samenwerken, bijvoorbeeld zoals samen events organiseren.

In 2021 werkten wij samen met de volgende partijen:

- Alliander
- Atria
- Arup
- Avery Dennison
- BBN
- CA-ICT
- De Nederlandse Vrouwen Raad
- Emancipator
- FME
- Gemeente Amsterdam
- ING Nederland Fonds
- Interxion
- Lieven Vanderseypen (donaties door/via)
- MBO Raad
- Microsoft
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Ministerie van Economische Zaken
- NLdigital
- Platform Talent voor Technologie
- Platform Techniekvrouwen
- Qualcomm
- Rise / Equals
- ROC Twente
- SAP
- SC Johnson
- Techniekpact
- Xena
- Womenintech
- WIJ Techniek

Merle Colee (15) zit in de vierde klas vwo van het Porta Monsana College in Maastricht. Ze deed in oktober 2021 mee aan een vo-voorlichting die werd georganiseerd op haar school.

“Vorig jaar kwamen vier vrouwen op school vertellen over hun werk. Ik vond het leuk om te doen. Het is niet iets dat we normaal ook krijgen op school. Het was wel comfortabel dat we met alleen meisjes en vrouwen waren. We maakten groepjes en per groepje ging je in gesprek met een vrouw over haar werk. Met je groepje ging je dan van persoon naar persoon. Het was makkelijk om vragen aan ze te stellen. De vrouwen waren heel aardig. En ze vroegen ook steeds of er nog dingen waren die we wilden weten. Sommige hadden ook wat meegenomen.

Er was een vrouw die bij de gemeente werkte en vleermuishokken maakt die je in huis kunt zetten. Een vrouw kende ik al omdat ze bij ons op school scheikundebijles geeft. Ze had organische scheikunde gestudeerd en vertelde dat ze nu niet meer zoveel deed met haar studie omdat ze een hoge functie had.

Daarom geeft ze bijlessen scheikunde.

Een andere vrouw werkt bij een matrassen-ontwikkelbedrijf. Zij vertelde wat er allemaal in een matras zit. Ik wist niet dat zo'n matras uit allemaal verschillende laagjes bestaat.

Het verhaal van de microbiologe vond ik het allerinteressantst. Ik dacht dat je als microbiologe werkt in een verlaten lab. De vrouw die bij ons op school kwam, werkt in het ziekenhuis. Ze had ook geholpen bij het testen van de coronavaccins. Er waren drie of vier teams in Nederland die dat hebben gedaan en zij zat in een van die teams.

Vanaf dat ik 3 of 4 jaar ben wil ik dokter worden. Ik wil geen kantoorbaan. Daarom heb ik ook het profiel natuur & gezondheid gekozen. Nu denk ik er ook een beetje aan om misschien in een lab te gaan werken. Dat je als net als die microbiologe zonder dat je patiënten ziet toch zoveel mensen kunt helpen op zo'n belangrijke manier, dat vind ik wel cool.”

Merle Colee

Deelneemster aan een van de activiteiten van VHTO

“Nu denk ik er ook een beetje aan om misschien in een lab te gaan werken”

Onze impact

Doelstelling 1: Terugdringen van genderstereotypering in het onderwijs ten aanzien van bèta, techniek en IT.

Beeldenbrekers (primair onderwijs)

Met de interventie Beeldenbrekers doorbreken we genderstereotype beelden over beroepen in bèta, techniek en IT. Kinderen leren namelijk al op heel jonge leeftijd dat verschil is tussen wat bij jongens en meisjes past. Ook als het over beroepen gaat. Zo worden technische beroepen al vroeg gezien als 'mannenberoepen'. Deze stereotiepe ideeën belemmeren kinderen bij het ontdekken van hun talenten en toekomstmogelijkheden.

Een Beeldenbrekersles wordt gegeven aan een volledige basisschoolklas. De interventie bestaat uit een tekenopdracht en een gastles en duurt 45 tot 60 minuten. Voor deze interventie zetten we de rolmodellen in die staan ingeschreven in de database Spiegelbeeld. Door COVID-19 hebben we in 2021, naast de fysieke lessen, ook een aantal lessen online uitgevoerd.

Bereikt: De Beeldenbrekerslessen zijn uitgevoerd bij 43 scholen. Daarvoor hebben we 53 rolmodellen ingezet. We hebben hierbij 3675 kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar bereikt.

Vo-voorlichtingen (voortgezet onderwijs)

Door onze vo-voorlichtingen geven we meisjes een beter beeld van bèta, techniek en IT. Meisjes realiseren zich vaak niet hoe breed techniek en technologie is en wat de relevantie is voor de maatschappij. Een vo-voorlichting bestaat uit een plenair deel door een VHTO-medewerker die uitlegt hoe breed techniek is. Daarna gaan de meisjes in groepjes in gesprek met

bètatechnische en IT-vrouwen. Een vo-voorlichting duurt 2 lesuren. Ook voor vo-voorlichtingen zetten de rolmodellen in die staan ingeschreven in de database Spiegelbeeld. Door COVID-19 hebben we in 2021, naast de fysieke voorlichtingen, ook een aantal voorlichtingen online en hybride uitgevoerd.

Bereikt: We voerden in 2021 op 21 scholen VO-voorlichtingen uit. Daarbij werden 55 rolmodellen ingezet. We hebben hierbij 1342 meisjes bereikt.

Didactiek trainingen

We hadden al in 2020 een (online) gendertraining voor PABO-studenten (en hun docenten) ontwikkeld gericht op bewustwording van de invloed van genderstereotypingen in de klas en handvatten om hiermee anders om te gaan. In 2021 is – vanwege COVID-19 en de andere prioriteiten van het onderwijs - het op grote schaal uitzetten van deze training onder pabo's lastig gebleken. Daarnaast missen we met een focus op alleen pabo ook andere docenten die een belangrijke rol spelen bij de profiel- of studiekeuze van scholieren. Daarom is de training waar mogelijk breder aan docenten aangeboden en krijgen docenten specifiek training op hoe zij hun didactiek meer genderinclusief kunnen maken.

Bereikt: We hebben de training in verkorte vorm gegeven aan een groep van ongeveer 100 leerkrachten uit het po tijdens één sessie en aan tevens aan 15 docenten een andere training didactiek digitale geletterdheid.

Spiegelbeeld

Spiegelbeeld is de rolmodellendatabase van VHTO met daarin meer dan 2000 vrouwelijke professionals en studenten (rolmodellen) die werken of studeren in bèta, techniek en IT. Deze rolmodellen zetten zich net als VHTO in

om meer meisjes enthousiast te maken voor een toekomst in bèta, techniek en IT. De rolmodellen zetten we in tijdens onze interventies waarbij ze meisjes vertellen over hun werk of studie, zo willen we het beroepsbeeld voor meisjes duidelijker maken. Daarnaast zorgen deze vrouwen ervoor dat vrouwelijke technische professionals zichtbaarder worden. Dat gebeurt tijdens de interventies, maar ook op de website Ditdoeik.nl en in de media.

Rolmodellen worden door middel van gastinstructies, instructievideo's en webinars voorbereid op hun inzet tijdens interventies.

Bereikt: In 2021 schreven 102 vrouwen zich in voor Spiegelbeeld. Dit zijn vrouwen uit heel Nederland en voornamelijk afgestudeerd aan een HBO- of WO-opleiding in bèta, techniek en IT. Voor de nieuwe rolmodellen organiseerden we begin december een webinar waaraan 23 rolmodellen deelnamen.

Meer meisjes in MBO Techniek

Samen met de MBO Raad en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) werkt VHTO aan de werving en het behoud van meisjes in de technische mbo-opleidingen. Dit project is in 2017 gestart. De afronding is gepland in 2021 waarbij een netwerk van 24 mbo-scholen moet staan waarin kennis en inzichten worden ontwikkeld.

Vanaf 2017 zijn er verschillende resultaten geweest zoals Gender Scans bij deelnemende scholen, hulpmiddelen voor mbo-scholen, een praktijkwijzer 'Beter behouden' voor docenten en studieloopbaanbegeleiders. Door COVID-19 is de afronding van dit project vertraagd.

In 2021 zijn er verschillende bijeenkomsten geweest vanuit de stuurgroep en het ambassadeursnetwerk. We hebben in gesprekken met SBB aangekaart wat zij kunnen doen om het technisch mbo onderwijs meer genderinclusief te maken en hen handvatten hiervoor geboden, onder andere tijdens een workshop voor adviseurs praktijkleren in oktober 2021. Ook heeft de eerste van de vier afsluitende

roadshows plaatsgevonden eind 2021. Daarnaast hebben we bij de landelijke STO structuur het onderwerp van ondervertegenwoordiging van meisjes in techniek op de agenda gezet.

Bereikt: Het ambassadeursnetwerk blijft actief na afronding van het project en wordt overgedragen aan de MBO Raad. Bij SBB is urgentie van onderwerp

Doelstelling 2: Het meer gender inclusief maken van programmeeronderwijs in NL.

DigiVita Code Events

Tijdens een DigiVita Code Event leren we meisjes tussen de 8 en 18 jaar oud programmeren. We werken zo aan het verhogen van het zelfvertrouwen en zelfstandigheid van meisjes in relatie tot ICT en computers. We hopen de interesse te wekken van meisjes voor informatica of computers. Door meisjes kennis te laten maken met vrouwen die werken in IT laten we de relevantie van het werk zien.

Een DigiVita Code Event bestaat uit een plenair deel waarbij we vertellen over de invloed van technologie op beroepen. Daarna gaan de meisjes zelf aan de slag en leren ze programmeren in Scratch of een andere programmeertaal.

Bereikt: In 2021 voerden we 5 DigiVita Code Events uit. Daaraan deden 183 meisjes mee.

DigiVita Zomerkamp

Tijdens een DigiVita Zomerkamp leren we meisjes tussen de 10 en 12 jaar gedurende drie dagen programmeren. We werken zo aan het verhogen van het zelfvertrouwen en zelfstandigheid van meisjes in relatie tot ICT en computers. We hopen de interesse te wekken van meisjes voor informatica of computers. Door meisjes kennis te laten maken met vrouwen die werken in IT laten we de relevantie van het werk zien.

Tijdens deze dagen laten we ze ontdekken hoe een computer werkt met behulp van de

Micro:bit. Daarnaast leren ze wat er in een datacenter gebeurt door middel van een game en krijgen ze een hackles van een echte hacker. Tot slot gaan ze aan de slag met AI.

Bereikt: In 2021 voerden we één keer DigiVita Zomerkamp uit. Daaraan deden 30 meisjes mee.

Tech Talents

Tijdens de Tech Talents organiseert VHTO de Meet Women Start Up Events voor meisjes uit de bovenbouw van het voortgezet onderwijs in de MRA-regio. Jonge vrouwelijke ondernemers vertellen hun persoonlijk verhaal waarom zij een eigen onderneming gestart zijn, welke valkuilen zij tegenkwamen en hoe zij deze overwonnen hebben. Daarnaast geven zij tips waarop zij zouden letten als ze een goed idee hebben en dat willen realiseren. Tijdens deze dag krijgen de meisjes een presentatie van een vrouwelijke techondernemer en hebben ze in groepjes een speeddate met vrouwelijke techondernemers. De dag wordt afgesloten met een challenge waarbij onder leiding van een vrouwelijke techondernemer de meisjes in groepjes werken aan een maatschappelijk vraagstuk. Het eindresultaat presenteren ze in duo's aan de groep. Door COVID-19 hebben we dit project niet uitgevoerd in 2020, maar in oktober 2021.

Bereikt: We voerden dit project 6 keer uit op 6 scholen in de MRA-regio. Daaraan deden 221 meisjes mee. Van deze meisjes gaf ongeveer driekwart aan een beter beeld te hebben gekregen van bèta, techniek en IT. Meer dan 80 procent zegt ook een beter beeld te hebben gekregen van de beroepen in deze sectoren.

Gender Scans bij hbo- en wo-opleidingen

Het maken van een Gender Scan is een belangrijke eerste stap bij het vergroten van de instroom en het behoud van vrouwelijke studenten. Een Gender Scan biedt een nulmeting waaruit blijkt in hoeverre beleid en

activiteiten in gelijke mate gericht zijn op mannelijke en vrouwelijke studenten en personeelsleden en in hoeverre daar ook rekening mee wordt gehouden bij beleid(s-vorming) en activiteiten.

VHTO maakt een analyse per deelgebied zoals organisatie en beleid, keuzebegeleiding, onderwijs en didactiek, beroepenoriëntatie, netwerken en leerklimaat en cultuur. Daarna wordt een rapport opgesteld met een aantal scenario's. De instelling werkt dit uit tot een eigen plan van aanpak.

Bereikt: In 2021 voerden we voor vijf verschillende onderwijsinstellingen een Gender Scan uit in het onderwijs. Daarbij waren 9 scholen betrokken.

Doelstelling 3: Samen met ten minste 3-4 partners op maat projecten ontwikkelen om nieuwe interventies te testen en bewustwording bij bedrijven verder te versterken.

Design (Y)our Future

Met Design (Y)our Future laten we vmbo-meisjes in regio Noord-Holland kennismaken met een toekomst in IT. Veel meisjes hebben een verkeerd beeld van werken in IT. Door meisjes van het vmbo de potentiële banen van de toekomst te laten verkennen en te laten onderzoeken welke nieuwe vaardigheden ze voor die toekomstige banen nodig hebben, geven we meisjes een beter IT-beroepsbeeld.

Een dag Design (Y)our Future bestaat uit een plenair deel waarbij ze op een actieve manier kennismaken met artificial intelligence, big data, cloudcomputing, internet-of-things, cybersecurity en robotica. Daarna bedenken ze hun ultieme toekomstberoep in IT of technologie. Om ze ook de creativiteit van programmeren te laten zien, gaan ze na de challenge aan de slag met een programmeeropdracht. Door COVID-19 is een aantal van deze dagen op een later moment dan gepland uitgevoerd. Ook is de invulling aangepast en ingekort om onder leiding in

een klas te kunnen uitvoeren. Hiervoor hebben we voor het eerst de Design Your Dance methode toegepast waarbij de deelnemers unplugged leren programmeren.

Bereikt: Bij vijf scholen hebben we in 2021 een Design (Y)our Future uitgevoerd. Daarbij zijn ongeveer 20 rolmodellen ingezet. We hebben met deze interventie 204 meisjes bereikt.

Xena – Partnership Close the IT Gender Gap

Door Xena kregen we de kans om een groep meisjes te laten kennismaken met technologie. Daarvoor organiseerden we samen het evenement Code Event Music & Tech, waarbij Xena-partner FUGA werd betrokken. Tijdens het code event programmeerden de meisjes een analyse van een liedje. Aan het einde van de dag presenteerden ze hun gemaakte analyse. Bij deze activiteit ontmoeten de meisjes verschillende vrouwelijke techprofessionals die werken met enkele van de grootste artiesten in de muziekindustrie.

Bereikt: In 2021 hebben twee scholen met 18 meisjes mee gedaan aan een Code Event Music & Tech.

RISE

Om vrouwelijke scholieren in de metropoolregio Amsterdam te laten zien welke carrièremogelijkheden er zijn in tech en te werken aan het zelfvertrouwen van deze scholieren in hun IT-vaardigheden, zijn we eind 2021 dit project gestart met RISE Amsterdam (inmiddels Equals). Dat deden we door een social-mediacampagne te combineren met fysieke code events. 7 rolmodellen hebben frequent op TikTok en Instagram posts gedeeld over zichzelf en hun werk onder de accounts Dit Doe Ik. Daarnaast hebben we meetups en skillups georganiseerd die bestonden uit een kennismaking met de rolmodellen gevolgd door kennismaking met programmeertaal Python. Een onderdeel van dit project was om ook ouders te betrekken door de meisjes een certificaat mee te geven

en ze actief te vragen om met hun ouders in gesprek te gaan over werken in de IT.

Bereikt: Aan de meetups en skillups hebben in totaal 41 meisjes vanuit 4 scholen deelgenomen. Het Instagram-account heeft inmiddels 100 volgers (zie ook hoofdstuk Communicatie & media).

Doelstelling 4 - Technologiebedrijven ondersteunen bij het meer genderinclusief maken van de werkomgeving.

Gender Scans voor bedrijven

Net als onderwijsinstellingen kunnen ook bedrijven acties ondernemen om de ondervertegenwoordiging van vrouwen in de organisatie aan te pakken. Daarvoor werd de Gender Scan in het onderwijs doorontwikkeld tot een Gender Scan voor het bedrijfsleven. Deze Gender Scan is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, waaruit verschillende oorzaken naar voren komen voor de lage participatie van vrouwen in bèta, techniek en IT. Om die oorzaken aan te pakken, onderzoeken we vijf onderdelen binnen de organisatie namelijk organisatie en beleid, werving en selectie, operationele uitvoering, netwerken en werkklimaat en cultuur. We maken een analyse van deze verschillende onderzoeken en koppelen dat in een rapport terug aan de organisatie. We focussen hierbij niet op de dingen die niet goed gaan, maar we kijken vooral naar de (onbenutte) kansen die er liggen.

Bereikt: in 2021 hebben we de Gender Scan voor organisaties ontwikkeld en in de markt gezet. Hieruit zijn verschillende gesprekken bij organisaties gekomen. VHTO heeft in 2021 bij 2 bedrijven een genderbiasworkshop (een onderdeel van de Gender Scan) uitgevoerd.

Doelstelling 5 - Verhogen van maatschappelijke en politieke aandacht voor het onderwerp genderdiversiteit in bèta, techniek en IT.

Girls' Day 2021

Tijdens Girls' Day openen door heel Nederland bèta-, technische, IT-bedrijven én technische of IT-afdelingen van bedrijven hun deuren voor meisjes van 10 tot 15 jaar. De meisjes kunnen deelnemen aan interessante activiteiten, maken kennis met vrouwelijke medewerkers en leren meer over bèta/technische werkzaamheden. Girls' Day laat meisjes de onontdekte wereld van bèta, techniek en IT van dichtbij beleven.

Girls' Day 2021 vond online plaats i.v.m. COVID-19. In de ochtend opende VHTO Girls' Day met een live online programma. Daarna gingen de meisjes op online bedrijfsbezoek bij bèta/technische of IT-bedrijven (of afdelingen) en onderzoeksorganisaties. De meisjes kregen een programma van twee tot vier uur bestaande uit een korte introductie, een rondleiding of demonstratie, kennismaking met (vrouwelijke) technische beroepsbeoefenaars, én een doe-activiteit, waarbij de meisjes zelf aan de slag mogen.

Bereikt: In 2021 deden 140 scholen en 4714 meisjes door heel Nederland mee aan Girls' Day. Met name de landelijke online kick-off (met zangeres Froukje, presentatrice Eva Kleven en minister Van Engelshoven) is door de meisjes positief beoordeeld. 70% van de bedrijven en 62% van de scholen beoordeelde Girls' Day 2021 met een 8 of hoger! 88% van de bedrijven gaf aan volgend jaar zeker weer mee te willen doen.

Doelstelling 6 - Beleidsmakers en politici informeren over de gewenste beleidsveranderingen om participatie van meisjes en vrouwen in techniek te verhogen.

Petitie Digitale Geletterdheid

Om digitale vaardigheden versneld te laten opnemen in het curriculum startte VHTO samen met FutureNL een petitie. Deze petitie was een oproep aan de nieuwe minister van Onderwijs. Schoolkinderen in Nederland krijgen geen structureel en verplicht onderwijs in digitale vaardigheden. Terwijl de wereld almaar verder digitaliseert en steeds meer beroepen nauwelijks uit te voeren zijn zonder computer. Voor alle kinderen zijn digitale vaardigheden belangrijk, maar voor meisjes in het bijzonder. Meisjes die regelmatig en structureel onderwijs krijgen in digitale vaardigheden zullen veel sneller kiezen voor een vervolgopleiding of beroep in de technische hoek. Bovendien bereidt het hen beter voor op het doorleren of werken in die sectoren.

De petitie werd tijdens Girls' Day 2021 geïntroduceerd. Via de website Petities.nl konden mensen hun naam en mailadres achterlaten.

Bereikt: De petitie is getekend door meer dan 1000 mensen. Mede dankzij het starten van de petitie hebben verschillende stakeholders, waaronder NLDigital, dit onderwerp ingebracht tijdens hun voorbereidende gesprekken met de informateur na de verkiezingen in 2021.

Dieta Buist

Lerarenondersteuner bij GBS de Regenboog in Amersfoort

Jacob Hoekstra

Docent groep 5 bij GBS de Regenboog in Amersfoort

“Beeldenbrekers was voor ons een mooie manier om kinderen kennis te laten maken met technische beroepen”

Basisschool GBS de Regenboog deed mee aan een van de activiteiten van VHTO. Dieta Buist is lerarenondersteuner bij GBS de Regenboog in Amersfoort. De Regenboog organiseerde op een dag in alle groepen van de basisschool een Beeldenbrekersgastles.

“Al een tijdje waren we op zoek naar hoe we techniek op een duidelijkere manier kunnen overbrengen bij de kinderen. We zijn wel bij installatiebedrijven bijvoorbeeld op bezoek geweest daarvoor. Dat was leuk, maar moeilijk om te organiseren en soms een grote belasting voor de organisaties.

In een nieuwsbrief las ik over Beeldenbrekers. Dat was voor ons een mooie manier om kinderen kennis te laten maken met technische beroepen. Dat het alleen vrouwen zijn die over hun beroep vertellen, dat maakte voor ons niet zoveel verschil.

We kozen ervoor om op alle gastlessen op een dag te laten plaatsvinden. Volgens mij heeft dat VHTO veel tijd gekost, maar met veel enthousiasme en inzet hebben ze dit georganiseerd. Het was een plezierige samenwerking. Het ging om vijftien lessen aan vijftien groepen van de kleuters tot aan groep acht. Ik heb de lessen zelf niet bijgewoond, omdat ik de

vrouwen ontving. Van de docenten en de leerlingen heb ik wel enthousiaste reacties gehoord. Dit schooljaar doen we dit daarom weer. We kiezen er dan wel voor om te starten vanaf groep 3.”

Jacob Hoekstra ontving als docent van groep 5 een rolmodel dat vertelde over haar werk op een boorplatform.

“Hoewel de insteek van de gastles was dat een vrouw een mannenberoep doet, was de groep daar niet zo van onder de indruk. Het merendeel van de klas had wel een man getekend. Toen er een dame binnenkwam, viel ze wel op dat het niet was wat ze hadden getekend. Dat vonden ze zelf niet zo interessant.

Deze vrouw werkte op een boorplatform en was daar directeur. Daar waren ze wel van onder de indruk. Het beroep dat ze deed, leek de klas wel wat. Ze stelden veel vragen, bijvoorbeeld hoe lang je op zo'n schip blijft, of je er helemaal niet af mag of hoe het is om op zo'n schip te zitten. Het waren allemaal heel praktische vragen. Omdat ze vooraf een filmpje liet zien dat de leerlingen er gaaf vonden uitzien, was er ook goede interactie.”

IMPACT

1000

Meer dan 1000 handtekeningen kreeg de petitie Digitale Geletterdheid. Deze petitie was een oproep aan de nieuwe minister van Onderwijs om schoolkinderen in Nederland structureel en verplicht onderwijs in digitale vaardigheden te geven.

8

of hoger is het cijfers dat Girls' Day 2021 krijgt van de deelnemende scholen. In 2021 was Girls' Day een online evenement dat startte met een online kick-off waarna meisjes virtueel op bedrijfsbezoek gingen.

80%

van de deelnemende meisjes aan Tech Talents zegt een beter beeld te hebben gekregen van bèta, techniek en IT.

24

mbo-scholen zijn aangesloten bij het project Meer meisjes in MBO Techniek. Dit project wordt in 2022 door VHTO overgedragen aan de MBO Raad.

BEREIK

VHTO heeft activiteiten voor leerlingen in het basisonderwijs en middelbaar onderwijs. De activiteiten in het basisonderwijs zijn voor alle leerlingen. In het beroepsonderwijs werken we samen met scholen in projecten of tijdens gender scans. Bedrijven doen mee aan Girls' Day, zijn partner of vragen advies. Dat resulteerde in het volgende bereik:

10428

leerlingen deden mee aan onze activiteiten, waarvan zeker 6753 meisjes.

258

onderwijsinstellingen in het basisonderwijs, middelbaar onderwijs en beroeps- en wetenschappelijk onderwijs waren betrokken bij ons activiteiten.

194

We hebben in 2021 contact gehad met 194 bedrijven die zich inzetten voor meer gender-diversiteit in bèta, techniek en IT. Het merendeel van deze bedrijven deed mee aan Girls' Day 2021 en ontving digitaal een groep meisjes.

ROLMODELLEN

Meisjes kennen vaak weinig tot geen vrouwen die werken in bèta, techniek en IT. Ze kunnen zich daarom niet goed inbeelden hoe het is om te studeren of werken in deze sectoren. Daarom spelen rolmodellen een belangrijke rol bij het doorbreken van genderstereotypen en vooroordelen. VHTO zet bij zoveel mogelijk activiteiten rolmodellen in. Die rolmodellen benaderen we vanuit onze rolmodellen database Spiegelbeeld.

128

Aantal ingezette rolmodellen in 2021

102

Nieuwe rolmodellen in Spiegelbeeld in 2021

INKOMSTEN

De projectopbrengsten betreffen projecten die we grotendeels in het onderwijs uitvoeren. Met behulp van de institutionele steun zijn we in staat om onder andere onze kennisbasis te verstevigen en activiteiten in het onderwijs verder te verbeteren of versterken.

73,8%

projectopbrengsten

25,8%

institutionele steun

0,4%

overige inkomsten

ZICHTBAARHEID

VHTO is actief op verschillende social media kanalen, verstuurt frequent een nieuwsbrief en publiceert artikelen op de website. Dat resulteert in het volgende online bereik:

8570

Totaal aantal volgers

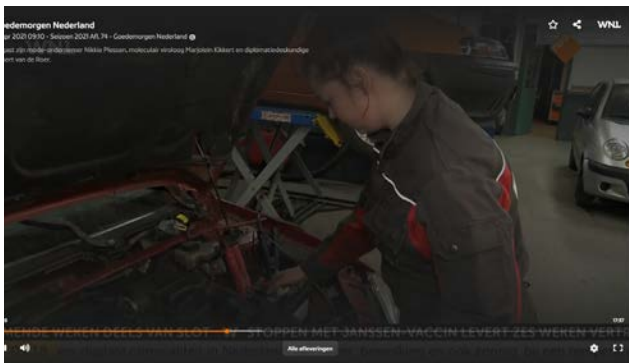
479452

Totaal organisch bereik

7831

Totaal aantal interacties

VHTO werd geïnterviewd of gaf informatie aan onder andere de volgende media:

Goedemorgen Nederland

LINDY HUTZ (27)

'Ik zie ze dan denken: waarom dacht ik dit?'

Eigenlijk willen haar collega's bij Rockstars IT geen „boerse, platte“ opmerkingen over vrouwen maken, merkt Lindy Hutz, als ze haar na een grappige aankijken en zichzelf snel corrigeren. „Ze zouden me niet willen kwetsen.“

Maar dat ze er een van de weinige vrouwen is, blijkt haar regelmatig. Van de 322 softwareprogrammeurs bij het bedrijf zijn er 19 vrouw. In de branche is het niet vanzelfsprekend dat vrouwen 'harde', technische functies bekleden. Zo hoort ze vaak op conferenties en borrels: "Wat doe jij eigenlijk, HR? Nee? Design dan?"

NRC

Podcasts • NOS op 3 Tech P... → 'Gluurprogrammatuur' in trek en hoe krijg je meisjes enthousiast voor techniek?

Speel aflevering af

do 15 april 2021

0:00 Terwijl de tekorten aan computerchips aanhouden mengt de Europese Commissie zich in de strijd om de krachtige chips. Europa wil minder afhankelijk zijn van landen als China, Zuid-Korea en Taiwan.

11:21 Door corona werken veel mensen al meer dan een jaar thuis. En een groeiend aantal werkgevers gebruikt software om de werknemers op afstand in de gaten te houden.

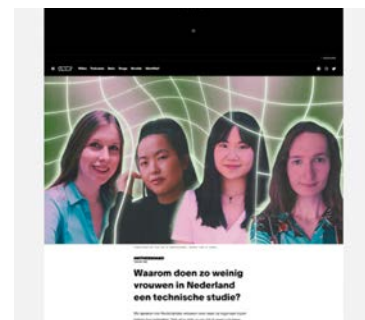
21:30 Er was weer een spectaculaire tech-beursgang deze week. Het bedrijf Coinbase, dat de handel in cryptomunten aanbiedt, is sinds gisteren beursgenoteerd en meteen twee keer zoveel waard als bijvoorbeeld ING.

35:33 Het was Girls Day vandaag. Die dag wordt ieder jaar georganiseerd om meisjes van tussen de 10 en 15 jaar enthousiast te maken voor technische opleidingen en beroepen. Dat is nog steeds hard nodig want vrouwen zijn nog altijd ondervertegenwoordigd in de techniek en IT-sector.

Gasten: Nando Kasteleijn, Nina Bogosavac, Nik Wouters en Sahar Yadegari
Presentatie: Casper Meijer

Techpodcast NOS op 3

Vice

Kennisvergaring en -deling

De activiteiten en interventies van VHTO worden zoveel mogelijk gebaseerd op inzichten uit de wetenschap. Het op de hoogte zijn en blijven van onderzoeken op het gebied van gender en STEM zijn daarom een belangrijk aandachtspunt voor het team. Dat gaat om nieuwe onderzoeken. Die zorgen immers voor actuele kennis en ervaringen en voortschrijdend inzicht. Door de vernieuwingen in het team is ook het op peil brengen van de kennis van gender en STEM een belangrijk aandachtspunt.

Kennissessies

Voor het delen en vergaren van kennis is VHTO in 2021 gestart met tweemaandelijks kennissessies. In die sessies wordt door een van de teamleden een paper, onderzoek of thema besproken.

Conferenties

Naast het lezen van onderzoeken is het bezoeken van conferentie een manier om kennis te vergaren en om kennis te delen. Het team van VHTO sprak in 2021 onder andere op:

- Jaarconferentie Techniekpact (14 juni 2021). Directeur Sahar Yadegari en Esther van Schaik gaven samen met Hans Bellaart van het Verwey Jonker Instituut een sessie over de instroom van meisjes en jongeren met een migratieachtergrond in techniek.
- Expertmeeting over digitale inclusie (7 oktober 2021). Samen met de Nederlandse Vrouwen Raad organiseerde VHTO een expertmeeting over digitale inclusie.
- Zonta Areadag (30 oktober). Directeur Sahar Yadegari gaf een key note speech over de impact van digitalisering op vrouwen in de samenleving.
- Nationale hackathon Hacking Women into Tech (22 oktober). Directeur Sahar Yadegari was een van de experts die de teams begeleidde bij het bedenken van acht innovatieve oplossingen om meer vrouwen in

techniek te krijgen. In een lunch met demissionair minister Ingrid van Engelshoven van OCW konden we – samen met enkele andere aanwezigen – benoemen wat onze top drie beleidsveranderingen zijn voor meer vrouwen in techniek.

Buitenpromovendus

Projectmanager Shirley de Wit promoveert naast haar werk bij VHTO ook aan de Universiteit Leiden bij de onderzoeksgroep Programming Education Research Lab (PERL). De Wit doet onderzoek op het snijvlak van gender en programmeren.

In de zomer van 2021 publiceerde ze op de ACM Conference on International Computing Education Research het paper *'Children's Implicit and Explicit Stereotypes on the Gender, Social Skills, and Interests of a Computer Scientist'* wat beschrijft welke stereotiepe beelden kinderen hebben van programmeurs.

Daarnaast was De Wit een van de negen auteurs van het paper *'Who participates in computer science education studies? A literature review on K-12 subjects'* waaruit blijkt dat in onderzoeken naar informatica-onderwijs niet alle groepen kinderen even goed zijn gerepresenteerd.

Stagiair

Stagiair Eline Boelhouwer deed van maart tot augustus onderzoek naar de website Dit doe ik. Eline deed onderzoek naar hoe VHTO de interesse van vrouwelijke havo- of vwo-studiekeziers kan stimuleren naar een IT-vervolgstudie met de website Dit doe ik.

Communicatie & media

Nieuwe ondertitel

Na de herijking van de missie en visie van VHTO was de ondertitel van VHTO niet meer passend. Daarom is ervoor gekozen om de ondertitel van VHTO te vernieuwen: van VHTO, Landelijk expertisebureau meisjes/vrouwen en bèta/techniek naar: VHTO Expertisecentrum genderdiversiteit in bèta, techniek en IT.

Communicatiekanalen

In 2021 heeft VHTO het aantal communicatiekanalen uitgebreid. Naast de nieuwsbrief, Twitter, Facebook en LinkedIn zijn we – in het kader van het project RISE – ook gestart met Instagram en TikTok. In navolging van het meerjarenplan hebben we per communicatiekanaal doel en doelgroep bepaald en de communicatiestrategie per kanaal verscherpt. Dat heeft geresulteerd in het volgende bereik en resultaten:

Nieuwsbrief: we verstuurden 6 edities van de nieuwsbrief. Gemiddeld gaat de nieuwsbrief naar zo'n 2375 ontvangers. Meer dan 40% van de ontvangers opent de nieuwsbrief, meer dan 30% klikt door.

Twitter: we hebben meer dan 2800 volgers op Twitter

Facebook: het bereik van onze Facebookpagina is 901 vind-ik-leuks.

LinkedIn: VHTO heeft een bedrijfspagina met meer dan 2400 volgers.

We startten in oktober vanuit het project RISE met een TikTok-account en Instagram-account gericht op een jongere doelgroep. Inmiddels met het volgende bereik en resultaten:

TikTok:

Instagram: het account @vhto_nl hebben we hernoemd naar @ditdoeik, zodat het qua naamgeving aansluit bij onze activiteiten voor het voortgezet onderwijs. We hebben 94 volgers op Instagram. De engagement rate

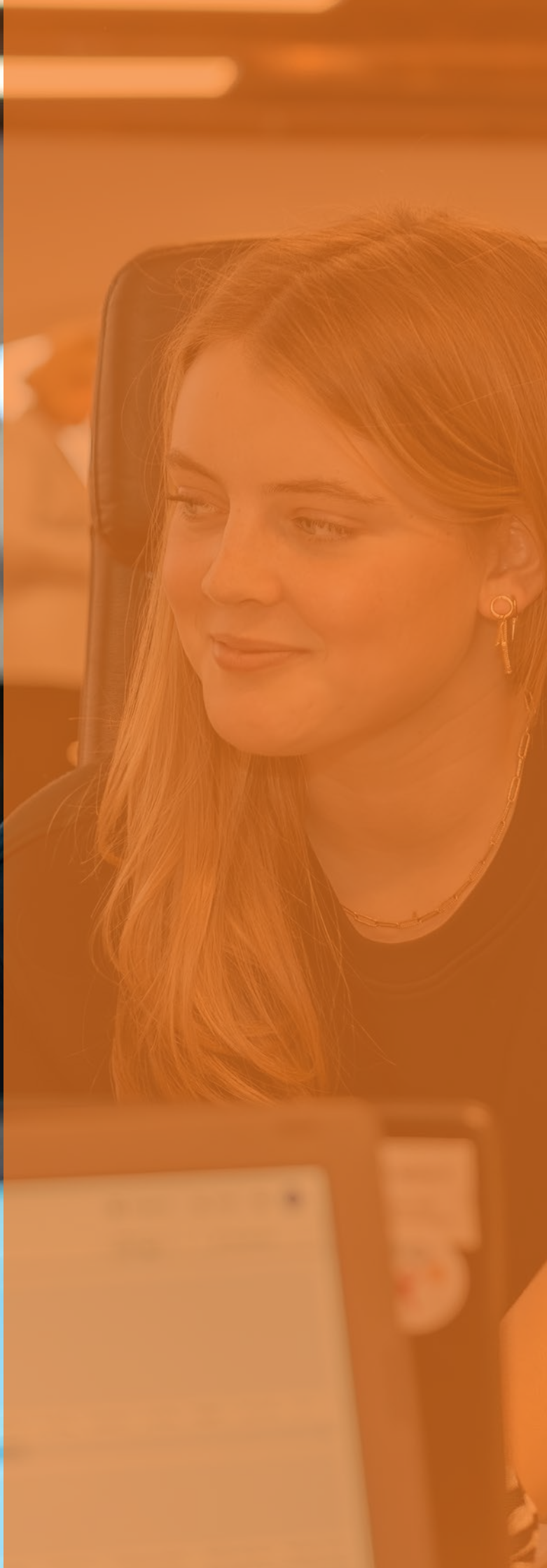
van de posts varieert tussen de 15,56% en 3,49%.

Media

Een belangrijk mediamoment voor VHTO is Girls' Day. Girls' Day is een mediageniek evenement en daardoor een uitgelezen kans om aandacht te vragen voor onze missie. Dit jaar deden we dat door aandacht te vragen voor digitale geletterdheid in het onderwijscurriculum. We startten daartoe een petitie (zie hoofdstuk Onze impact).

VHTO kwam onder andere in de media op de volgende manieren:

- Directeur Sahar Yadegari was de techpodcast van NOS op 3 om te vertellen over waarom we nog steeds Girls' Day nodig hebben en wat het nieuwe kabinet moet doen om de instroom van vrouwen in bèta, techniek en IT te vergroten.
- Het TV-programma Zeikwijven nam voor de aflevering over kunstmatige intelligentie een kijkje bij een van onze activiteiten en interviewde projectmanager Shirley de Wit over het belang om meisjes op jonge leeftijd te leren programmeren.
- AD schreef een artikel over waarom het vak 'digitale geletterdheid' moet worden ingevoerd op school. In het artikel benoemden ze ook het belang van Girls' Day.
- Onze rolmodellen kwamen ook in de media in 2021. Zo werd Rosie Zheng (rolmodel en projectassistent bij VHTO) geïnterviewd door Vice, software-engineer Lindy Hutz sprak met NRC en Goedemorgen Nederland liep mee met netarchitect Eva Driessen.

Organisatie & personeel

In 2021 is de interne organisatie van VHTO flink vernieuwd. Zo hebben er personeelswisselingen plaatsgevonden, hebben we werkprocessen onder de loep genomen en die (zo nodig) beter neergezet. Zo hebben we een nieuw financieel administratiesysteem uitgerold (Exact) om beter uren te registreren en projecten te beheersen en we hebben ons systeem voor het matchen van rolmodellen met scholen (Salesforce) geactualiseerd.

Raad van toezicht

VHTO is een stichting en wordt bestuurd door een directeur-bestuurder Sahar Yadegari met een raad van toezicht. Eind 2020 namen wij afscheid van Prof. ir. Ena Voûte die 6 jaar het voorzitterschap vervulde in de raad van toezicht. Dr. Astrid Zuurbier volgde haar per januari 2021 op. Later in het jaar kreeg de raad van toezicht drie nieuwe leden: Iris Berkhout, Louise Out van Staveren en Robert van der Drift. We namen toen afscheid van Johan Vermeer en Anneke van Doorne – Huiskes.

Team

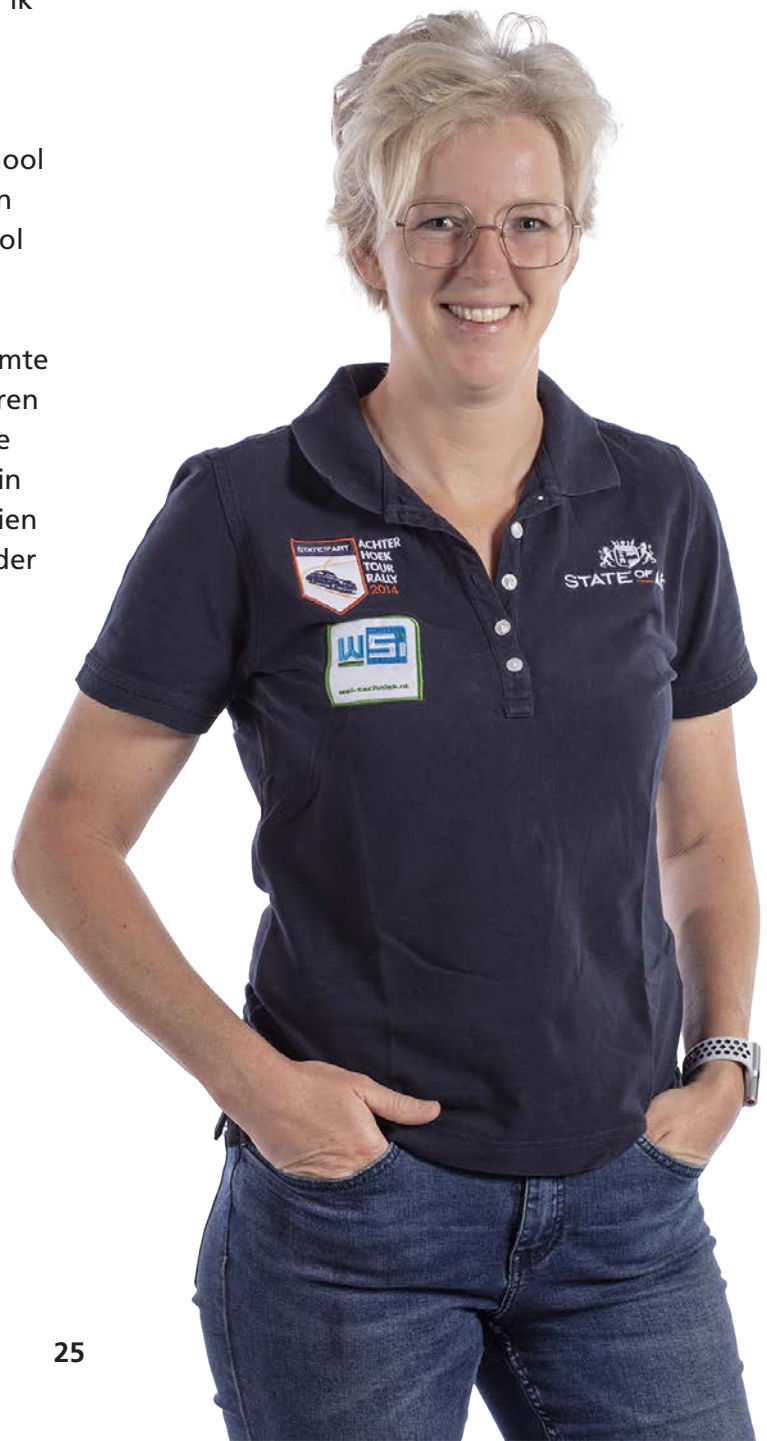
Het team van VHTO bestaat eind 2021 uit 8,4 fte. 2021 was een jaar met veel wisselingen; 6,1 fte vertrok in 2021 en is ook weer gestart. Het team bestaat uit een directeur-bestuurder, een communicatieadviseur, een senior projectmanager, 3 projectmanagers, een projectcoördinator, een manager bedrijfsvoering en 5 deeltijd projectassistenten. VHTO huurt specialistische kennis in op het gebied van boekhouding en IT.

Nandie Koster (46) werkt als service technicus bij WSi. Sinds 2015 is ze rolmodel voor VHTO en vertelt ze op basisscholen en middelbare scholen over haar beroep. In 2021 gaf ze een Beeldenbrekersgastles en ze deed mee aan een speeddate.

“Zelfs kleuters verwachten al dat een man binnenkomt als ze horen dat een verwarmingmaker op bezoek komt. Dat vind toch wel frappant dat we zo jong al worden opgevoed met wat een mannenbaan of wat een vrouwenbaan is. Ik ben ervan overtuigd dat veel meer vrouwen technisch zijn, maar een technisch beroep bij voorbaat al wegschuiven. Dat was twintig jaar geleden al zo en eigenlijk is er helaas niet veel veranderd. Daarom geef ik deze gastlessen en speeddates omdat ik meisjes wil laten zien de techniek geen mannenbaan is en dat ook zij dit kunnen. De Beeldenbrekersgastles gaf ik op een school in een oud gebouw. Ik had geluk, er hingen nog oude radiatoren aan de muur. De school stond er ook voor open dat ik de kinderen meenam door het gebouw. Ik ben met de kleuters op zoek gegaan naar waar de warmte vandaan kwam. Ze voelden aan de radiatoren of die warm waren en zo liepen we door de school. Uiteindelijk kwamen we buiten uit in het verwarmingshok. Het was leuk om te zien dat de meisjes misschien wel geïnteresseerder

waren dan de jongens, ze stonden met hun neus vooraan. Ik denk dat dat anders was geweest als ik een man was geweest. Ook tijdens de vo-voorlichting lukte het om de meisjes te boeien, hoewel we bij de start hoorden dat de meisjes niet geïnteresseerd waren omdat ze toch niet voor techniek gingen kiezen. Dat vind ik juist wel een extra uitdaging, ik heb zelf ook puberende kinderen. Op die leeftijd vinden ze niets interessant. Ik had een koffer meegenomen met mijn gereedschap en dat liet ik zien. Uiteindelijk viel het me dus erg mee. Als je je verhaal doet, dan prikkel je ze toch wel tot het stellen van vragen.”

Nandie Koster

Service technicus bij WSi

'Ik wil meisjes laten zien dat de techniek geen mannenbaan is'

Financiën

VHTO wordt deels gefinancierd door subsidies en deels door donaties van bedrijven en inkomsten uit opdrachten zoals gender scans en gender bias workshops. 2021 is financieel een moeizaam jaar geweest om de volgende redenen:

- Bestaande projecten konden niet in volle omvang worden uitgevoerd doordat scholen veelal dicht waren waardoor we activiteiten niet konden uitvoeren en dus ook minder omzet realiseren.
- De digitale varianten van activiteiten werden voorbereid en ingezet en vaak op laatste moment door scholen toch afgezegd waardoor kosten zijn gemaakt maar targets minder gerealiseerd.
- Nog niet uitgevoerde projecten werden door opdrachtgevers on hold gezet of zelfs helemaal geannuleerd,
- De beschikbare capaciteit van de teamleden met kleine kinderen was minder door school sluitingen waardoor we minder activiteiten konden uitvoeren
- Door de lockdown was het veel moeizamer om acquisitie te voeren en nieuwe projecten te verwerven.

Om al deze redenen is in 2021 een beroep gedaan op de NOW-regeling. Mede dankzij deze ondersteuning is 2021 afgesloten met een klein positief resultaat.

In de begroting 2021 zijn de loonkosten voor de projecten opgenomen onder het kopje 'lasten uit hoofde van personeelsbeloningen'. Hierdoor zijn de projectkosten in de begroting ad € 77.021,- exclusief de loonkosten voor de projecten.

	2021	2021	2020
	€	€	€
Baten	664.581	833.360	556.795
Overige opbrengsten	12	-	10
Totaal baten	664.593	833.360	556.805
Lasten			
Projectkosten	309.664	77.021	583.296
Lonen	69.424	573.517	-270.800
Sociale lasten en pensioenlasten	89.345	-	149.267
Afschrijvingen op immateriële, materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	5.110	4.200	6.788
Overige personele lasten	41.563	30.900	45.569
Huisvestingskosten	38.600	56.854	74.401
Bestuurskosten	5.817	6.000	5.793
Kantoorkosten	26.699	24.600	21.063
Algemene kosten	54.625	57.269	45.452
Diverse baten en lasten	-5.868	2.999	-7.824
Som der lasten	634.979	833.360	653.005
Som der baten en lasten	29.614	-	-96.200

Max Commandeur is docent aan De Sleutelbloem in Beverwijk. Na een presentatie van directeur Sahar Yadegari nam hij met VHTO contact op voor een Beeldenbrekersgastles. In oktober gaven drie rolmodellen een gastles aan in totaal 67 kinderen van de groepen 7 en 8.

“Toen ik hoorde over wat VHTO doet, vond ik dat meteen interessant en goed passen bij het thema ‘Machtige media’ waar we op school aandacht aan gingen besteden. Ik heb toen gevraagd of VHTO voor drie groepen – groepen 7 en 8 – een gastles wilde organiseren met vrouwen die werken in online media, want dat sloot goed aan bij het thema.

Het was mooi om te zien dat dat de kinderen in mijn klas net zo reageerden als de kinderen in de Engelse video die ik zag tijdens de presentatie van VHTO. Tijdens het maken van de tekeningen zag ik het al gebeuren. Ik had ze gevraagd de IT-afdeling van een bank te tekenen. Een IT-manager van een bank zou daarna over haar werk gaan vertellen in mijn

klas. In de andere klassen kwamen tegelijkertijd andere vrouwen.

Dat de professional een vrouw zou zijn, dat wisten de kinderen natuurlijk niet. De kinderen tekenden allemaal een kantoor met computers en mannen met stropdassen. Toen het rolmodel binnenkwam was er meteen hilariteit, want de kinderen hadden ook wel door dat wat ze getekend hadden niet klopte met de werkelijkheid.

De kinderen hadden 25 minuten om vragen te stellen, maar eigenlijk was dat veel te kort. Het was een heel levendig gesprek. Wat leuk was dat het rolmodel op haar laptop een sticker had van een game en daardoor kreeg ze ook een vraag of ze ook Minecraft speelt. Ze vertelde best een technisch verhaal – maar wel begrijpelijk – over hoe dat gaat op een bank, hoe het zit met hypotheekrentes en dat haar afdeling ook in de bankapp te vinden is in een klein hoekje. Wat veel indruk maakte, was dat ze vertelde dat ze voor miljoenen euro verantwoordelijk is.

Of het echt impact heeft gemaakt, dat is nu nog lastig te zeggen want het is nog niet zo lang geleden dat de rolmodellen langskwamen. Wat goed was – en dat hadden we niet gepland – was dat tijdens het thema ook werd gesproken over stereotiepen die vaak voorkomen in advertenties en in online media. Die term werd toen uitgelegd. Op een later moment ben ik dus teruggekomen op dat de kinderen een man hadden getekend maar dat er een vrouw binnenkwam en dat kon ik doen aan de hand van de stereotiepen waar we het eerder over hadden gehad.”

“Toen het rolmodel binnenkwam was er meteen hilariteit, want de kinderen hadden ook wel door dat wat ze getekend hadden niet klopte met de werkelijkheid”

Max Commandeur

Docent bij De Sleutelbloem
in Beverwijk

